

A stylized illustration of three people standing in a circle, holding hands. The person on the left is wearing a yellow top and blue pants. The person in the middle is wearing a pink top and blue pants. The person on the right is wearing a green top and purple pants. The background is a light blue circle with a yellow ground area at the bottom. The text is centered over the illustration.

Íslenska fyrir útlendinga - framhaldsnámsskrá

Inngangur

Þessi námsskrá er framhald á námsskránni *Íslenska fyrir útlendinga – grunnám* sem kom út haustið 2008. Henni er ætlað að leiðbeina um kennslu í íslensku sem öðru máli fyrir fullorðna og eins og í grunnámsskránni er viðmiðunarramma Evrópuráðsins fyrir erlend tungumál (Common European Framework of Reference for Languages) hafður til hliðsjónar. Ramminn auðveldar og samræmir mat á tungumálakunnáttu og gerir tungumálakennsluna markvissari og skilvirkari. Ramminn gerir ráð fyrir sex kunnáttustigum: A1-A2-B1-B2-C1-C2. Áföngunum fimm í námsskránni er ætlað að þjálfja þá færni sem samsvarar viðmiðunarramma B1 – B2. Námsskráin gerir ráð fyrir 300 kennslustundum. Eins og í grunnámsskránni er notað áfangahið *ÍFÚ* sem er skammstöfun á *Íslenska fyrir útlendinga*.

Hlutverk námsskrár

Námsskránni er ætlað að leiðbeina um íslenskukennslu fyrir útlendinga á fullorðinsaldri. Einn tilgangur hennar er að auðvelda samræmingu og mat á íslenskunáminu. Með samræmingu fæst frekari samfella í námsferlinu og námsmaður sem flyst milli landshluta getur gengið að því vísu að sömu kröfur eru gerðar til námsins hvar sem kennt er. Námsskráin er sveigjanleg og styður við annað nám, t.d. starfstengt nám á vinnustað.

Með kennslu í íslensku fyrir útlendinga er stefnt að því að nemendur verði sem best í stakk búnir að taka virkan þátt í íslensku þjóðfélagi. Því er lögð áhersla á að námsþættirnir snerti persónulega færni, félagslega færni og að lokum starfsfærni eftir því sem framast er unnt.

Nemendur með annað móðurmál en íslensku hafa ólíkan bakgrunn hvað varðar nám, menningu og tungumál. Þeir hafa mismikla undirstöðu í eigin tungumáli, læsi og námi og eru því misjafnlega undirbúnir að takast á við nýtt tungumál í nýju, framandi umhverfi. Þeir hafa einnig verið mislengi á Íslandi og fengið ólík tækifæri til að kynnst íslenskri tungu. Námsgreinin íslenska sem annað/erlent tungumál er því ekki einungis tungumálakennsla. Saman fara markmið þar sem leitast er við að þjálfja nemendur í íslensku máli sem og menningarfærni og með því stuðla að félagslegri vellíðan nemandans. Þau fela í sér að nýja tungumálið sé lykill að íslensku samfélagi, skólastarfi og atvinnuumhverfi og brúi ólíka menningarheima.

Framhaldsnámsskráin gerir ráð fyrir að nemendur sem vinna eftir henni hafi náð lokamarkmiðum grunnámsskrár. Námsefni, framsetningu og framvindu náms verður að sníða eftir forsendum þátttakenda. Aðbúnaður og aðstaða verða að hæfa fullorðnu fólki.

Fjölbreyttum aðferðum í tungumálakennslu skal beitt við kennsluna til að koma til móts við fjölbreyttan nemendahóp og til að æfa alla færniþætti.

Til dæmis má nefna einstaklings- og paravinnu, leiki, hópvinnu, vettvangsferðir o.fl.

Færniþættir

Markmið námsskrárinna taka mið af og er skipt eftir færniþáttum. Í námsskránni er lögð áhersla á alla færniþætti tungumálanáms sem eru: skilningur (hlustun og lestur), talað mál og ritun. Í fyrri áföngum er mikil áhersla lögð á skilning og talað mál en í seinni hluta námsins fær ritunin meira vægi enda gerð sú krafa að nemendur hafi þá náð nokkuð góðu valdi á íslensku talmáli. Talað mál, lestur og hlustun eru mikilvægir þættir á öllum stigum námsins og textar stigþyngjast eins og eðlilegt má teljast eftir því sem líður á námið. Framburð er einnig nauðsynlegt að þjálfari í öllum áföngunum en gert er ráð fyrir að reglur um hljóðkerfi íslenskunnar séu kenndar í síðari áföngum þar sem auðveldara er að kenna þær þegar nemendur hafa forsendur til að skilja útskýringar um þær á íslensku. Sama má segja um aðrar málnotkunareglur tungumálsins, s.s. málfræði og stafsetningu. Almennt skal leitast við að nýta raunefni eftir því sem kostur er í náminu, t.d. fréttæfni, bréf, auglýsingar, tónlist, sjónvarpsefni o.fl.

Mál og menning er samofin heild. Nauðsynlegt er að nemendur kynnist einnig daglegu lífi fólks, siðum, venjum og menningu landsins í tungumálanáminu. Með því eykst öryggi nemandans og hann á auðveldara með að skilja hið nýja samfélag.

Skipan náms

Tungumálanámi má líkja við snjóbolta sem sífellt hleður utan á sig. Nemendur eru fljótir að öðlast grunnþekkingu en síðan hægist á framförum og það tekur æ lengri tíma að ná næsta færnistigi. Þannig er fólk fljótara að ná markmiðum viðmiðunarramma A en B.

Eftir grunnnámið hefur nemandinn takmarkaða færni og er því nauðsynlegt að tungumálið sé einfaldað til að hann geti skilið það. Hann þarf hjálp og endurtekningu til að geta notað málið þannig að vel sé. Hins vegar gerir framhaldsnámsskráin ráð fyrir því að við lok námsins geti málnotandinn skilið og notað tungumálið að mestu án hjálpar, einföldunar eða endurtekningar. Þó er þess ekki krafist að hann noti fullkomlega rétt mál. Nemendur á þessu stigi hafa öðlast meiri skilning á íslensku máli og geta leiðrétt sig og gert sig skiljanlega með því að umorða og endurtaka mál sitt.

Í þessari námsskrá er náminu skipt upp í fimm heildstæða áfanga þar sem 60 kennslustundir liggja að baki hverjum áfanga. Markmið fyrstu þriggja áfanganna taka mið af færnistigi B1 og markmið tveggja síðustu áfanganna eru byggð á færniþáttum sem samsvara B1 – B2. Erfitt er að draga skarpa línu á milli B1 og B2 en nemendum er hér gefið tækifæri til að dýpka þekkingu sína á íslensku máli og leggja áherslu á ritun og málfræði. Þó er ekki ætlast til að nemendur hafi náð öllum markmiðum B2 þegar náminu er lokið. Námsskráin gerir ráð fyrir að við lok námsins hafi nemendur náð öllum markmiðum sem samsvara viðmiðunarramma B1 og einhverjir þeirra einnig náð markmiðum B2, a.m.k. að hluta.

Fræðsluaðilum er heimilt að skipta náminu í fleiri en fimm áfanga. Hver áfangi hefur skýr, mælanleg lokamarkmið. Þeim fylgja færnimarkmið sem eru ekki tæmandi en er ætlað að vera leiðandi og ýta undir heildstæða kennslu. Í öllum áföngum er áherslan fyrst og fremst á daglegt mál og málskilning. Reynt skal eftir bestu getu að kenna rétt mál án þess að láta málfræðireglur stýra náminu. Í fyrstu þremur áföngum námsskrárinnar (ÍFÚ 5,6 og 7) heldur nemandinn áfram að auka við orðaforða og skilning sinn á íslensku máli um fjölbreytt efni, s.s. málefni hversdagsins, samfélagsmál og menningartengt efni. Í fjórða og fimmta áfanga námsskrárinnar (ÍFÚ 8 og ÍFÚ 9) reynir meira á lesskilning og ritun og þjálfun málnotkunarreglna verður markvissari. Auk þess eru gerðar auknar kröfur til nemenda um notkun orðabóka og handbóka um íslenskt mál. Við val á námsefni þarf að taka mið af undirstöðu, þörfum og áhugasviði nemenda.

Námsmat

Með námsmati er kannað að hve miklu leyti nemandi hefur náð settum markmiðum í viðkomandi áföngum. Námsmati er ætlað að vera leiðbeinandi, það gefur námsmanninum vitneskju um stöðu sína í færniþáttum málsins, hjálpar honum að gera sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum í náminu og er honum vegvísir í áframhaldandi námi. Nemandi skal hvattur til að vera meðvitaður um eigin árangur og setja sín eigin markmið í samræmi við niðurstöður námsmats.

Námsmat hefur mikið notagildi í kennslu. Reynt skal að afla öruggar og víðtækrar vitneskju um árangur nemenda og fylgjast vandlega með því hvernig þeim gengur að ná þeim markmiðum sem námsskráin og fræðsluaðilar setja. Á þennan hátt getur kennari fylgst með framförum nemenda og gert sér grein fyrir því hvaða leiðir í kennslu eru árangursríkar. Niðurstöður námsmats geta gefið kennara tilefni til þess að setja ný markmið, breyta niðurröðun námsefnis eða kennsluaðferðum.

Kennarar eru hvattir til þess að meta nám nemenda með fjölbreytilegum hætti. Umfang og aðferðir við matið skulu þó vera í samræmi við markmið og kennslu í viðkomandi áfanga.

Námsmat getur t.d. byggst á:

- verkefnum sem nemandi vinnur í kennslustundum og utan þeirra
- frammistöðu í kennslustundum og árangri á hlutaprófum
- munnlegu lokaprófi
- skriflegu lokaprófi þar sem við á
- leiðarbókar-/ferilbókarskrifum
- frammistöðu/færni í vinnustaðanámi
- sjálfsmati nemanda

Vitnisburður

Lagt er til að sérhverjum nemanda fylgi:

a) Námsferilsskrá sem inniheldur m.a.: sjálfsmatslista eftir hvern áfanga, staðfestingu viðkomandi fræðslustofnunar á hvaða kennslustundafjölda viðkomandi hefur lokið og hver tímasóknin hafi verið. Í skránni er einnig að finna viðurkenningu á því að nemandi hafi staðist námsmat áfangans. Vitnisburðurinn er skriflegur.

b) Mappa þar sem nemandi safnar saman þeim verkefnum, innan skólans sem utan, sem hann telur að varpað geti ljósi á leikni hans í íslensku máli.

Bent er á Evrópsku tungumálamöppuna (European Language Portfolio, ETM) sem byggist á viðmiðunarramma Evrópuráðsins. Hún er hjálpartæki í tungumálanámi og kennslu sem miðar að því að efla sjálfstæði og ábyrgð nemenda. Hún er þrjúþætt og inniheldur tungumálapassa, námsferilsskrá og safnmöppu. Í námsferilsskrána skráir nemandi markmið sín og hugleiðingar sínar um námið og framvindu þess. Þar eru einnig gátlistar fyrir sjálfsmat.

Sveigjanlegt samspil

Ekki verður hjá því komist að ætla að nemendur þurfi mislangan tíma til þess að ná markmiðum áfanganna fimm. En aukin ábyrgð nemandans á eigin námi, áhersla á kennsluaðferðir sem henta fullorðnu fólki og námsefni við hæfi er ætlað að vera námsmanninum hvatning til dáða.

Þeir nemendur sem koma frá fjarlægum málsvæðum eða eiga undir högg að sækja við íslenskunámið, s.s. vegna ólæsis eða sértækra námsörðugleika, hafa sérstakar námsþarfir og þurfa hægari yfirferð. Fyrir þessa nemendur er æskilegt að gerðar séu einstaklingsáætlanir sem koma til móts við færni hvers og eins. Einstaklingsáætlun er formleg áætlun sem nemandi setur sér, fyrir ákveðið tímabil, í samvinnu við kennara sinn. Hún nær til þeirra meginmarkmiða sem nemandinn hyggst ná í náminu og þeirra leiða sem hann ætlar að fara og byggir á mati á stöðu hans. Áætlunin byggir á markmiðum námsskrár eftir því sem kostur er og ýtir undir ábyrgð viðkomandi á eigin námsframvindu. Þar sem frammistaða nemandans er skráð í námsferilsskrá hans er mögulegt að geta þess ef einhver frávik eiga sér stað í sambandi við námsferlið.

Ef tilefni er til má einnig dýpka markmiðin og/eða bæta við markmiðum eftir því sem þörf krefur. Þess er þá getið í vitnisburði kennara.

Möguleikar á stöðumati þurfa að vera fyrir hendi til að tryggja að sérhver nemandi fái nám við hæfi eftir því sem kostur er.

Lokamarkmið í framhaldsnámi í íslensku fyrir útlendinga

Nemandi

- geti fylgst með umræðum þegar talað er á venjulegum hraða.
- geti lesið fjölbreytta texta t.d. greinar, dreifibréf og sögur um kunnugleg, menningartengd og samfélagsleg málefni.
- geti tekið þátt í samræðum af nokkru öryggi og gert grein fyrir hugmyndum og skoðunum sínum.
- geti notað íslensku til að tjá hug sinn og þarfir í töluðu og rituðu máli af nokkurri nákvæmni.
- hafi öðlast trú á eigin málhæfni í íslensku.
- hafi aukinn skilning á uppbyggingu íslenska málkerfisins.
- hafi aukinn skilning á íslenskri menningu og samfélagi.

Áfangalýsingar

ÍFÚ 5

Undanfari: ÍFÚ 4 eða sambærileg færni.

Áfangalýsing

Áfanginn miðast við þarfir þeirra sem hafa nokkuð góða undirstöðu í tungumálinu. Áfram er lögð áhersla á þætti sem tengjast daglegu lífi og þörfum fjölskyldu. Í því sambandi er kappkostað að efla málskilning nemenda tengdan þeim aðstæðum sem upp geta komið í vinnu, skóla og daglegu lífi. Á sama hátt er áhersla lögð á að nemandi geti tjáð tilfinningar sínar og skoðanir með það fyrir augum að auka færni hans í tungumálinu og efla sjálfstraust hans. Þjálfun í lestri og ritfærni eykst samhliða töluðu máli. Leitast er við að gera verkefnin þannig úr garði að þau reyni á hæfni nemandans við raunverulegar aðstæður og þjálfu hann í að geta haldið uppi samræðum og gert sig sem best skiljanlegan á íslensku.

Loka- og færnimarkmið við ÍFÚ 5

Hafa ber í huga að færnimarkmiðin eru ekki tæmandi en einungis leiðbeinandi. (Lokamarkmið eru feitletruð en færnimarkmið skáletruð.)

Skilningur

Nemandi getur skilið aðalatriði venjulegs talmáls um kunnugleg efni

Dæmi:

- *bregst rétt við leiðarlýsingum.*
- *bregst rétt við fyrirmælum varðandi vinnu.*
- *fylgist með samræðum og skilur samhengið.*

Nemandi getur lesið texta um kunnuglegt efni

Dæmi:

- *les texta um daglegt líf, t.d. persónuleg bréf.*
- *les einfaldar leiðarlýsingar, leiðbeiningar og auglýsingar.*
- *les einfaldar lýsingar og fyrirmæli tengd vinnu eða skóla, t.d. bréf frá skóla, foreldra- og íþróttafélagi.*

Talað mál

Nemandi hefur á valdi sínu orðaforða sem snertir dagleg málefni

Dæmi:

- *getur keypt, skilað og skipt hlutum.*
- *lýsir persónum, hlutum og umhverfi.*
- *getur útskýrt hvernig á að gera hluti.*
- *spyr um og útskýrir atriði sem snerta starf viðkomandi.*

Nemandi getur lýst á einfaldan hátt persónulegri reynslu sinni, væntingum og framtíðaráformum

Dæmi:

- *segir frá ætlunum sínum og löngunum.*
- *lýsir persónulegri reynslu.*
- *lætur í ljós og bregst við tilfinningum.*

Ritun

Nemandi getur skrifað á einföldu máli um efni sem hann þekkir vel

Dæmi:

- *skrifar skilaboð og greinir frá upplýsingum.*
- *skrifar einfalt bréf og biður um upplýsingar.*
- *skrifar lýsingu á sjálfum sér og fjölskyldunni.*
- *skrifar stutta texta um daglegt líf, skóla, vinnu og áhugamál.*

ÍFÚ 6

Undanfari: ÍFÚ 5 eða sambærileg færni.

Áfangalýsing

Haldið er áfram að þjálfa þætti sem snúa að þörfum nemandans í daglegu lífi, vinnu og skóla. Áherslan í þessum áfanga er þó á samfélagsleg og menningarleg viðfangsefni með það fyrir augum að efla samfélagslega

vitund nemans og hjálpa honum að falla betur inn í íslenskt samfélag. Nemendur eru hvattir til að fylgjast daglega með fréttum og menningartengdu efni og taka þátt í samræðum þar að lútandi. Nemendur eru einnig þjálfaðir í að tala óundirbúnir um efni sem þeim er kunnuglegt og færa nokkur rök fyrir máli sínu. Þjálfun í lestri og ritfærni eykst samhliða töluðu máli. Leitast er við að gera verkefni þannig úr garði að þau reyni á hæfni nemandans við raunverulegar aðstæður og þjálfu hann í að geta haldið uppi samræðum af nokkru öryggi og gert sig betur skiljanlegan á rituðu máli.

Loka- og færnimarkmið við ÍFÚ 6

Hafa ber í huga að færnimarkmiðin eru ekki tæmandi en einungis leiðbeinandi. (Lokamarkmið eru feitletruð en færnimarkmið skáletruð.)

Skilningur

Nemandi getur skilið aðalatriði venjulegs talmáls sem snerta fréttir, fræðslu- og menningartengt efni í ljósvaka- og stafrænum miðlum

Dæmi:

- *fylgist með fréttum og endursegir aðalatriðin.*
- *hlustar/horfir á fræðslutengt efni og svarar spurningum varðandi það.*
- *fylgist með menningartengdu efni og skýrir frá því, t.d. skemmtipáttum og kvikmyndum.*

Nemandi getur lesið og skilið aðalatriði úr textum um samfélagslegt efni

Dæmi:

- *fréttir í dagblöðum.*
- *les atvinnuauglýsingar.*
- *les lýsingar á atburðum, tilfinningum og væntingum, t.d. í einkabréfum.*

Talað mál

Nemandi getur óundirbúinn tekið þátt í umræðum um kunnuglegt efni

Dæmi:

- *fjallar um fréttir.*
- *útskýrir skoðanir sínar t.d. um málefni líðandi stundar.*

- *segir frá venjum og siðum í heimalandinu.*
- *ræðir um málefni sem tengjast fjölskyldu, starfi og áhugamálum.*
- *rökstyður stuttlega fyrirætlanir sínar og ákvarðanir.*

Ritun

Nemandi getur skrifað einfaldan samfelldan texta

Dæmi:

- *svarar auglýsingu og sækir um vinnu.*
- *greinir frá staðreyndum og útskýrir vandamál.*
- *skýrir frá atburði.*
- *skrifar bréf og lætur í ljós skoðanir sínar og tilfinningar.*

ÍFÚ 7

Undanfari: ÍFÚ 6 eða sambærileg færni.

Áfangalýsing

Haldið er áfram að þjálfna þætti sem snúa að þörfum nemandans í daglegu lífi, vinnu og skóla. Áherslan í þessum áfanga er þó sem fyrr á samfélagsleg og menningarleg viðfangsefni. Nemendur eru þjálfaðir í að undirbúa kynningu um efni sem þeir þekkja og færa rök fyrir máli sínu. Ríkari áhersla er á lesskilning og orðaforðinn dýpkaður með auknum lestri, svo sem á sögum og fræðsluefni. Einnig eru nemendur æfðir í að skrifa um það sem þeim er kunnuglegt. Leitast er við að gera verkefni þannig úr garði að þau reyni á hæfni nemandans við raunverulegar aðstæður.

Loka- og færnimarkmið við ÍFÚ 7

Hafa ber í huga að færnimarkmiðin eru ekki tæmandi en einungis leiðbeinandi. (Lokamarkmið eru feitletuð en færnimarkmið skáletruð.)

Skilningur

Nemandi getur lesið og skilið aðalatriði í textum sem fjalla um menningarleg og samfélagsleg málefni

Dæmi:

- *sækir sér efni á netinu.*
- *les stuttar greinar í dagblöðum og tímaritum.*
- *les dreifibréf, bréf frá opinberum aðilum og upplýsingarit.*

- les sögur á einföldu máli.

Talað mál

Nemandi getur undirbúið og flutt stutta kynningu

Dæmi:

- greinir frá atburðarás.
- segir frá óvæntu atviki.
- fjallar um staði og ferðalög.
- ræðir um atvinnuhætti.
- talar um bókmenntatexta, kvikmyndir og sögur.

Ritun

Nemandi getur skrifað stutta samfellda lýsingu

Dæmi:

- lýsir óvæntu atviki.
- skrifar um staði og ferðalög.
- gerir grein fyrir atvinnuháttum í heimalandi sínu.
- skrifar stutta endursögn úr sögu eða kvikmynd.

ÍFÚ 8

Undanfari: ÍFÚ 7 eða sambærileg færni.

Áfangalýsing

Áfanginn er ætlaður þeim sem hafa töluverða þekkingu á íslensku máli. Áhersla er lögð á að auka orðaforða með lestri fjölbreytilegra texta og að þjálfar nemendur í að tjá sig munnlega og skriflega. Þátttakendur þjálfast í að skrifa almenna og nokkuð sérhæfða texta og eru hvattir til að nýta sér hjálpargögn, s.s. orðabækur og handbækur um íslenskt mál. Fjallað er um uppbyggingu málkerfisins og framburð á íslensku máli. Nemendur æfast einnig í að beita mismunandi málssniðum. Áfram er lögð áhersla á aukinn skilning þátttakenda á íslenskri menningu og íslenskt samfélag.

Loka- og færnimarkmið við ÍFÚ 8

Hafa ber í huga að færnimarkmiðin eru ekki tæmandi en einungis leiðbeinandi. (Lokamarkmið eru feitiletruð en færnimarkmið skáletruð.)

Skilningur

Nemandi getur skilið þegar fjallað er um efni sem hann þekkir lítið til

Dæmi:

- skilur skilaboð og tilkynningar um margbreytilegt efni.
- skilur aðalatriðin í flestu sjónvarpsefni, t.d. viðtals- og heimildabáttum.
- les sérhæfðar leiðbeiningar, t.d. um vinnutengt efni.
- les flókna texta með hjálp orðabóka.

Talað mál

Nemandi getur tekið þátt í venjulegum samtölum og notað viðeigandi málfar

Dæmi:

- talar um persónuleg, menningarleg og félagsleg málefni og notar fjölbreyttan orðaforða.
- getur hrósað og kvartað yfir vöru eða þjónustu.
- bregst á fumlautan hátt við mismunandi tilfinningum og viðhorfum.
- útskýrir skoðanir sínar á mismunandi hátt.
- getur nýtt sér framburðarleidsögn.

Ritun

Nemandi getur skrifað samfelldan texta um persónuleg, menningarleg og félagsleg málefni

Dæmi:

- skrifar um atburði og persónulega reynslu af nokkurri nákvæmni.
- greinir skriflega frá fréttum eða málefni líðandi stundar.
- beitir á viðeigandi hátt hugtökum um tilfinningar og skoðanir.
- notar orðabækur, málfræðibækur og handbækur um íslensku á markvissan hátt.

ÍFÚ 9

Undanfari: ÍFÚ 8 eða sambærileg færni.

Áfangalýsing

Áhersla er lögð á að auka málfærni, orðaforða og trú nemenda á eigin málhæfni. Þeir lesa fjölbreytilega texta, almenna og sérhæfða, flytja stuttar kynningar og skrifa margvísleg ritunarverkefni þar sem gerð er krafa um mismunandi málssnið. Málfræði er kennd í samhengi við málnotkun nemenda. Mikil áhersla er lögð á skýra framsögn og tjáningu. Áfram er fjallað um uppbyggingu málkerfisins og nemendur þjálfaðir í íslenskum framburði.

Loka- og færnimarkmið við ÍFÚ 9

Hafa þer í huga að færnimarkmiðin eru ekki tæmandi en einungis leiðbeinandi. (Lokamarkmið eru feitiletruð en færnimarkmið skáletruð.)

Skilningur

Nemandi getur fylgst með í hópi þegar talað er á venjulegum hraða

Dæmi:

- *getur fylgst með rökræðum um þekkt umræðuefni.*
- *skilur mismunandi blæbrigði tungumálsins, t.d. húnor, gagnrýni, kaldhæðni.*

Nemandi getur lesið flesta almenna texta

Dæmi:

- *les einfaldar afþreyingarbókmenntir.*
- *les einfalda fagtexta sem tengjast sérsviði viðkomandi.*

Talað mál

Nemandi getur tekið þátt í hópumræðum og beitt viðeigandi tilsvörum

Dæmi:

- *rökstyður skoðanir sínar með viðeigandi orðum og dæmum.*
- *beitir og bregst við mismunandi raddblæ.*
- *áttar sig á og bregst við mismunandi sjónarhornum.*
- *undirbýr og flytur vel upp byggða kynningu með nokkurri nákvæmni og svarar fyrirspurnum.*
- *getur tekið þátt í atvinnuviðtölum.*

Ritun

Nemandi getur skrifað mismunandi tegundir af textum af nokkurri nákvæmni

Dæmi:

- *svarar skriflega spurningum úr almennum textum.*
- *skrifar útdrátt úr greinum um þekkt efni.*
- *skrifar stutta umfjöllun um kvikmynd eða bók.*
- *skrifar stuttan texta þar sem koma fram rök með og á móti.*
- *beitir málnotkunarreglum í skrifum.*